

Zánkai emlékek

Magyar Diafilmgyártó Vállalat
1981.

Írta: Somos Ágnes
Fényképezte: Turek Judit
Szerkesztette: Fehér Judit

1. Címkép

2. Zánka, a magyar úttörőváros hegyek koszorújától övezve fekszik a Balaton-felvidék két szép völgyének bejáratánál. Az ideérkező már messziről megpillantja a központi épület impozáns tömbjét.

3. A vasútállomás. Turnusváltáskor, a nemzetközi táborozás első napján a vonatok csak úgy ontják a zsi-bongó gyereksereget. Ők talán nem is ismerik Zánka építésének érdekességeiben gazdag történetét. Idézzük fel, hogyan is született az úttörőváros...

4. Az 1969-es alapkövetétel után először meg kellett „szelidíteni” a környéket. A nádast hátrább szorították, a vadludakat kiköltöztették, a Csorsza-patakot új mederbe terelték. Így 1970-ben megépülhetett a parti védművel ellátott strand, a vízitelep és a kikötő, amely a legnagyobb balatoni hajókat is fogadni tudja.

5. Az úttörőváros mintegy tizenegy kilométeres úthálózatában különválasztották a gyalogosok és a járművek forgalmát. Amikor pedig megépült a közúti híd is, minden veszély elhárult. A gyerekek biztonságban vannak.

6. Az első zánkai „honfoglalók” 1971 júliusában érkeztek. Ők még nem sejtették, milyen lesz teljes szépségében a város: a művelődési központ és a sportstadion, az Úttörőmozgalom Múzeuma és a Gyermekalkotások Galériája. A képen a legyező formájú alakulótér.

7. Télen is mozgalmas itt az élet. 1972 óta folyik Zánkán ősvezetőképzés, iskolai oktatással egybekötve. Amikor a gyerekek egy hónap múltán hazatérnek, viszik magukkal a zánkai „ötösöket” — a jó feleletekért kapott pecsétet.

8. Tornával és játékkal kezdődik a reggel... Sportolni és labdát kergetni éppúgy bőven van alkalom, mint a szabadtéri sakk óriási figuráival játszani egy-egy partit, vagy nézelődni a haditechnikai kiállítás érdekes tárgyai között.

9. Van itt üzletsor és könyvtár, posta és fodrász, mint egy „felnőtt” városban. Az úttörőváros élete teljes kényelemmel berendezett kőépületekben, betonozott utakon, gondozott parkokban zajlik.

10. De kell néha egy kis nomád romantika is... A táborlakók felkerekednek, sátrat vernek, bográcsban főznek, néha több napos kirándulásra indulnak, ismerkednek a környékkel.

11. Persze, bőven akad érdekesség az úttörővárosban is! Mint például az 1919-es Tanácsköztársaság XII. számú páncélvonatának pontos mása. Eredetije heves csaták, izgalmas felderítések főszereplője volt...

12. Az alakulótér szomszédságában szobrok és kisplasztikák gyönyörködtetik a művészet kedvelőit. A legnevesebb magyar szobrászok művei láthatók itt, a szabadtéri kiállításon.

13. Zánka minden pontján vidám és nyüzsgő az élet. A legnagyobb mégis akkor a jókedv, amikor a gyereksereg strandolni indul. A parton csónakok és vízibiciklik sorakoznak, és aki vízreszáll, — még ha tud is úszni — köteles felvenni a védőmellényt!

14. Az úttörőváros vitorlásai állandóan járják a Balatont, hiszen ez az igazi élvezet, suhanni a széllel. Ebből senki sem akar kimaradni! A vitorlázásnál csak a Neptun-ünnepség a nagyobb szenzáció, no meg a táborlakók közös sétahajózása.

15. Zánka nemcsak a magyar gyerekeké: minden nyáron érkeznek pajtások nemzetközi táborozásra, a világ sok országából. A béke és barátság diplomatái ők. Noha ilyenkor bábeli a hangzavar, mégis azonnal megértik egymást a mosoly, a zene, a tánc közös nyelven.

16. A nemzetközi gyermekévben — 1979-ben — különös hangsúlyt kapott a nagy zánkai világrendevű: harmincnégy ország negyvennégy delegációja látogatott Magyarországra. A küldöttek a Csillebércen eltöltött szép napok után érkeztek a zánkai táborba.

17. Hazánk ezekben a hetekben a gyermekvilág fővárosa volt. A gyerekek együtt énekeltek a találkozó indulóját: „Minden nyelven egy a dal, énekelj velünk, nem kell többé háború, béke kell nekünk...”

18. Vendégek és vendéglátók között barátságok szövődtek. A külföldi gyerekek Zánkáról még nem utaztak haza: szétszéledtek az országban, hogy magyar családoknál vendégeskedjenek néhány napig.

19. A nemzetközi táboroknak mindig nagy eseménye a rajzverseny. Festenek aszfaltra vagy papírra, házfalra vagy plakátra — óriási a lelkesedés és a buzgalom. Szívesen választják témának a békét, a nemzetközi összefogást, a barátságot.

20. Ezek a plakátok a gyermeki fantázia nyelvén fogalmazták meg a világ közös óhaját. Azt sugallták: nekünk napsütés és nyugalom, játék és jókedv kell! A világra sose borítson árnyékot a bomba, a háború, a nyomor, az éhezés, az erőszak!

21. Táblákkal, feliratokkal, maguk készítette rajzokkal vonultak fel a találkozó résztvevői a béke nagygyűlésre. Megrendülten nézték a vietnami háborút idéző filmeket, döbbenet hallgatták egy-egy chilei társuk elcsukló hangját, amint az átélt szörnyűségekről beszélt.

22. A nemzetközi táborok résztvevőinek régi kedves ismerőse CIMEA Viki, a világ gyermekeinek bábu-jelképe. Viki a DIVSZ budapesti székházában „lakik”, de mindig megjelenik ott, ahol a gyerekek ügyéért emelnek szót.

23. Aztán megszólaltak a gitárok, felharsantak a dalok, s Európa, Ázsia, Afrika és Dél-Amerika gyermekküldöttei együtt énekeltek.

24. Az ügyességi versenyek mindig nagy nevetések közepette zajlanak. Hogyan lehet két imbolygó pallón egyszerre, egy ütemre lépni? Van zsákbanfutás, lépényevés, lufi-borotválás... ki tudná mindet felsorolni? Hogy ki a nyertes? Mindenki, aki csak benevez.

25. A sportstadion lelátóin egy-egy verseny vagy látványos bemutató idején az izgalom tetőfokára hág. Néha külön „produkciókra” is sor kerül: ez a délamerikai fiú bemutatta, hogyan buzdítja csapatát egy hazájabeli sportrajongó.

26. No, persze, a többieket sem kell félteni, ha a lelátón ujjongani és kiabálni kell. A gyermektalálkozó résztvevői ilyen kitörő lelkesedéssel fogadták a stadion felett köröző repülőgép mutatványait és a zöld gyepre leereszkedő ejtőernyősök pontos célbaérését.

27. Jelvényt adok jelvényért! Cseréljünk nyakkendőt! Írd a trikómra a címedet, akkor nem veszem el. látod, van már rajta néhány! Téged hogy hívnak? Az én nevem... Ugye, írsz majd, és küldünk egymásnak bélyeget, matricát, képeslapot? És add oda a címemet másnak is!

28. Egy szőke meg egy fekete. Egy göndör haj meg egy sima. Egy fiú meg egy lány. Egy szemüveges meg egy szeplős. Egy kicsi meg egy nyurga. Egy barna bőrű meg egy albinófehér. Egy dundi meg egy vékonyka. Mennyiféle gyerek — mind egymás kezét kereső jóbarát!

29. A legszebb táborozás is végetér egyszer, s érkeznek a búcsú pillanatai. Szomorú az elválás, de megmaradnak a szép emlékek.

30. A zánkai úttörőváros hazai és nemzetközi táborainak hírét messzi földre elviszik, akik itt jártak. Helyettük más gyerekek jönnek majd ide táborozni, de remélik, hogy egyszer még ők is visszatérnek...

